

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/85/2020
Identifikačné číslo spisu: 2215220107
Dátum vydania rozhodnutia: 29.01.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Gabriela Mederová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:2215220107.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Mgr. Peter Plško, so sídlom Legionárska 6434/2, 911 01 Trenčín, správca konkurznej podstaty úpadcu BONAS Slovakia, s.r.o. v konkurze, so sídlom M.R.Štefánika 88, 911 01 Trenčín, IČO: 36 316 644, zastúpeného Advokátskou kanceláriou JUDr. Jozef Kováčik, s.r.o., so sídlom Legionárska 6434/2, 911 01 Trenčín, IČO: 47 251 913 proti žalovanému HAFLIGER s.r.o., so sídlom Vicenzy 14/2053, 931 01 Šamorín, IČO: 36 265 331, zastúpenému Biksadský & Partners, s.r.o., so sídlom Michalská 9, 811 01 Bratislava, IČO: 36 858 552, o zaplatenie sumy 25.715,50 Eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Dunajská Streda pod sp. zn. 16Cb/368/2015, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 29. januára 2019, č. k. 31Cob/141/2017-257, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalovaný m á voči žalobcovi n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Dunajská Streda (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo dňa 25. apríla 2017, č. k. 16Cb/368/2015-200 konanie v dôsledku čiastočného späťvzatia žaloby zastavil v časti o zaplatenie 0,1 % denného úroku z omeškania zo sumy 25.715,50 Eur od 1. mája do 6. septembra 2012. Ďalším výrokom žalobu o zaplatenie 25.715,50 Eur s 0,1 % denným úrokom z omeškania od 7. septembra 2012 zamietol. Žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu 100 % trov konania. Posledným výrokom uznesenie č. k. 16Cb/368/2015-52 zo dňa 3. marca 2016 zrušil bez náhrady.

2. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia súm uvedených vo výroku. V žalobe predniesol, že uznesením z 23. novembra 2015 bol ustanovený za správca úpadcu a zistil, že úpadca má pohľadávku voči žalovanému vzniknutú zo zmluvy o dielo zo dňa 21. júla 2006 a zo dňa 16. novembra 2006. Na základe týchto zmlúv úpadca žalovanému vyúčtoval cenu diela zníženú o garančné zádržné. Časť zádržného žalovaný neskôr uhradil, zvyšok 25.715,50 Eur však nezaplatil, aj keď ho

eviduje na účte dlhodobých záväzkov. Pohľadávka bola zahrnutá do súdom schváleného reštrukturalizačného plánu úpadcu so splatnosťou 30. apríla 2012. Žalovaný v spore namietal, že časť zádržného vyplatil ešte v roku 2008 napriek tomu, že medzi stranami existovali rozpory ohľadom toho, či boli dohodnuté práce vykonané riadne a v súlade so zmluvou. Súčasne namietal premlčanie žalobcom uplatneného nároku, keďže iná lehota pre uvoľnenie zádržného než kolaudácia diela dohodnutá nebola, a dielo bolo odovzdané a skolaudované ešte v roku 2007.

3. Súd prvej inštancie zo zisteného skutkového stavu zistil, že zmluvou o dielo z 21. júla 2006 sa úpadca zaviazal pre žalovaného zhotoviť stavbu podľa projektovej dokumentácie. Predmetná zmluva bola zmluvou o dielo podľa § 536 a nasl. Obchodného zákonníka. Vznik nároku na cenu diela je upravený v ustanovení § 548 ods. 1 Obchodného zákonníka, podľa ktorého nárok na cenu diela vzniká vykonaním diela, ak zo zmluvy nevyplýva niečo iné. V predmetnej veci bol nárok na cenu diela upravený odchyľne v čl. VII zmluvy z 21. júla 2006 tak, že cena sa mala fakturovať mesačne na základe obojstranne odsúhlasených súpisov prác za dané obdobie. Po odovzdaní stavby a kolaudácii mal úpadca vystaviť konečnú faktúru, od ktorej sa mali odpočítať sumy fakturované jednotlivými čiastkovými faktúrami. Splatnosť faktúr bola v odseku 7.8 zmluvy dohodnutá na 30 dní od ich doručenia. Dve ustanovenia predmetnej zmluvy o dielo žalobca označoval ako „zádržné“. Podľa odseku 7.6 zmluvy mal objednávateľ z každej mesačnej splátky podľa odseku 7.1 zadržať 5 %, ktoré mal uhradiť úpadcovi do 14 dní od kolaudácie, resp. zistenia a odstránenia závad. Podľa odseku 7.5 zmluvy mal objednávateľ od každej fakturácie odpočítať 1,5 %, ktoré mal poukazovať na viazaný vklad. Žalobca tvrdil, že časť zádržného bola splatná uplynutím záručnej doby, teda 60 mesiacov od podpisu protokolu konečnej kolaudácie. Nebolo sporné, že dielo bolo skolaudované dňa 6. septembra 2007 a záručná doba tak uplynula 6. septembra 2012, kedy sa podľa žalobcu mal stať splatný záväzok na zaplatenie zvyšných 1,5 % fakturácie. Uvedené však žalovaný popieral a tvrdil, že táto časť bola splatná splatnosťou jednotlivých faktúr, čím teda v danom prípade išlo o otázku výkladu ustanovenia 7.5 zmluvy o dielo z 21. júla 2006.

4. Súd prvej inštancie poukázal na to, že výklad obchodnoprávných úkonov upravuje § 266 Obchodného zákonníka a subsidiárne § 35 Občianskeho zákonníka. Zo zisteného skutkového stavu pritom vyplývalo, že návrh zmluvy o dielo predložil úpadcovi žalovaný, pričom pred podpísaním zmluvy neprebíhali žiadne také rokovania, z ktorých by úpadca mohol poznať úmysel žalovaného pri formulácii návrhu zmluvy. V dôsledku uvedeného prichádzalo do úvahy jedine výklad podľa § 266 ods. 2 až 4 Obchodného zákonníka. Z tohto dôvodu súd prvej inštancie dospel k záveru, že z odseku 7.5 zmluvy nevyplývala splatnosť 1,5 % časti fakturácie tak, ako to tvrdil žalobca. Žalobca nemohol význam dojednania odseku 7.5 zmluvy pochopiť tak, že „zádržné“ je splatné po uplynutí záručnej doby, pretože uvedené ustanovenie neobsahuje žiadne konkrétne určenie termínu splatnosti. Tým sa zreteľne odlišuje od odseku 7.6 zmluvy, kde bolo uvedené, že 5 % zádržného bude vyplatené do 14 dní od kolaudácie a odstránenia závad. Pri správnom výklade odseku 7.5 zmluvy bolo zrejmé, že toto ustanovenie neupravuje žiadne zádržné v pravom slova zmysle. Podstatou zádržného je právo objednávateľa nevyplatiť časť odmeny, teda ponechať si ju u seba a vyplatiť ju až neskôr. Zo znenia odseku 7.5 však vyplývalo, že toto ustanovenie neupravuje zádržné v tomto zmysle slova. Neoprávňovalo totiž žalovaného ako objednávateľa zadržať a nevyplatiť úpadcovi - zhotoviteľovi 1,5 % ceny fakturácie, ale výslovne zaväzovalo objednávateľa túto časť zaplatiť a to „poukázaním na viazaný vklad“. Súd prvej inštancie uzavrel, že ustanovenie odseku 7.5 zmluvy o dielo bolo potrebné na základe ustanovenia § 266 ods. 2 a 3 Obchodného zákonníka vykladať tak, že žalovaný bol povinný 1,5 % ceny zaplatiť, nie zadržať a to na viazaný vklad. Uvedená dohoda predstavovala dohodu o osobitnom spôsobe splnenia peňažného záväzku nie priamo v sídle veriteľa, ale prostredníctvom presne určeného miesta označeného ako „viazaný vklad“. Uvedenú formuláciu ako prvý použil žalovaný a podľa § 266 ods. 4 Obchodného zákonníka ju bolo potrebné vykladať na ťarchu žalovaného. To potom znamenalo, že žalovaný bol povinný časť 1,5 % fakturovaných súm zaplatiť v lehote splatnosti faktúr, teda do 30 dní od doručenia faktúry (odsek 7.8 zmluvy o dielo). V dôsledku zročnosti sa tak úpadca ako veriteľ mohol domáhať zaplatenia sumy aj žalobou na súde. Jediným obmedzením bolo to, že zaplatenia sumy sa nemohol domáhať do svojich rúk, ale len na určené platobné miesto, teda na viazaný vklad v zmysle odseku 7.5 zmluvy. Domáhania sa nároku prostredníctvom žaloby nebránila ani tá skutočnosť, že viazaný vklad nebol zriadený. Súd prvej inštancie ďalej poukázal na ustanovenie § 391, § 392 ods. 1, § 397 a § 392

ods. 2 Obchodného zákonníka, v zmysle ktorých pri právach vymáhateľných na súde začína plynúť premlčacia doba odo dňa, keď sa právo mohlo uplatniť na súde a pri práve na plnenie záväzku plynie štvorročná premlčacia doba odo dňa, kedy sa záväzok mal splniť alebo sa malo začať s jeho plnením. Pri čiastkových plneniach plynie táto doba pre každé čiastkové plnenie samostatne. Z odseku 7.1 zmluvy o dielo vyplývalo, že úpadca bol oprávnený fakturovať čiastkovo cenu diela mesačne a urobil tak šiestimi faktúrami od novembra 2006 do mája 2007. Predmetné faktúry boli splatné do 30 dní od doručenia, pričom zo zisteného skutkového stavu vyplývalo, že faktúry boli doručené žalovanému a zaplatené ešte pred dátumom splatnosti, pričom dohodnutá doba splatnosti uplynula v priebehu decembra 2006 až júna 2007. Odvtedy začala plynúť štvorročná premlčacia doba aj do 1,5 % časti sumy, ktorá bola na faktúre odpočítaná, keďže podľa výkladu mohol a mal úpadca túto časť ceny diela zahrnúť do faktúry. To, že tak neurobil, nemalo vplyv na vznik povinnosti žalovaného zaplatiť ju priamo na základe odseku 7.5 zmluvy o dielo a teda ani na vznik vymáhateľnosti na súde. Premlčacia doba aj čo do časti 1,5 % ceny diela uplynula postupne v decembri 2010 až júni 2011. Žaloba bola podaná dňa 9. decembra 2015, teda je oneskorená a keďže sa žalovaný dovolal premlčania, nemožno žalobcovi priznať nároky. Záverom súd prvej inštancie uviedol, že pokiaľ by vyššie uvedený výklad v súlade s výkladovými pravidlami ustanovenia § 266 Obchodného zákonníka nebol správny, znamenalo by to, že význam ustanovenia odseku 7.5 zmluvy o dielo nebolo možné výkladom objasniť. Potom by prichádzala do úvahy kvalifikácia tohto ustanovenia ako neurčitého dojednania, teda neurčitého právneho úkonu (jeho časti), čo by viedlo k záveru o jeho (čiastočnej) neplatnosti. Neplatnosť tohto dojednania by však viedla k rovnakému záveru o zročnosti 1,5 % časti ceny diela, a to zročnosti ihneď, teda v čase zročnosti pôvodných faktúr. To by viedlo k rovnakému záveru o premlčaní uplatneného nároku aký bol vyslovený. Súd prvej inštancie po úprave petitu zo strany žalobcu a s poukazom na § 145 ods. 2, § 146 ods. 1 a ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj ako „C. s. p.“) zastavil konanie v časti o zaplatenie 0,1 % denného úroku z omeškania zo sumy 25.715,50 Eur od 1. mája do 6. septembra 2012. Súčasne s poukazom na § 255 ods. 1 C. s. p., priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Vzhľadom k tomu, že súd žalobe žalobcu nevyhovел, zrušil uznesenie č. k. 16Cb/368/2015-52, nakoľko neboli splnené podmienky na zviazanie žalovaného na zaplatenie súdneho poplatku za žalobu.

5. Krajský súd v Trnave (ďalej aj ako „odvolací súd“) rozsudkom z 29. januára 2019, sp. zn. 31Cob/141/2017 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II., III. a IV. potvrdil a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, keďže dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nebolo dôvodné. S poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 C. s. p., odkázal na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku.

6. Odvolací súd na námietku odvolateľa, že žalovaný v konaní návrhom na uzavretie zmluvy zo dňa 13. septembra 2016 uznal záväzok žalobcu v zmysle § 323 Obchodného zákonníka, s ktorým však žalovaný nesúhlasil, poukázal na ustanovenie § 366 C. s. p. Skutočnosti a dôkazy, ktoré strana neuplatnila v konaní pred súdom prvej inštancie nemožno v zásade pred odvolacím súdom uplatniť. Odvolací súd je len opravný súd, ktorého úlohou nebolo vykonávať nové dôkazy, či zaoberať sa novými skutočnosťami, ktoré v prvoinštančnom konaní neboli produkované. Keďže nešlo o novoty v zmysle § 366 C. s. p., odvolací súd na námietku žalobcu nemohol prihliadnuť. Súčasne odvolací súd uviedol, že žalobca v odvolacom konaní neuviedol žiadne nové relevantné skutočnosti, ktoré neboli predmetom posúdenia súdom prvej inštancie. Námietku odvolateľa týkajúcu sa rozporného konštatovania súdu prvej inštancie v odseku 10 na strane 7 rozsudku súdu prvej inštancie posúdil ako neopodstatnenú, nakoľko uvedené tvrdenia boli súčasťou vyjadrenia žalobcu a nie súdu. K ďalšej námietke žalobcu, týkajúcej sa údajného nesprávneho skutkového zistenia na základe vykonaného dôkazu a to výsluchom svedka T. B., odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie logicky vysvetlil postup, na základe ktorého k svojim skutkovým záverom dospel. Odvolací súd nezistil, že by okresný súd považoval za zistené niečo, čo sa v spise nenachádzalo, prípadne, že by v jeho úvahách existovali logické rozpory. Súčasne odvolací súd nezistil, že by súd prvej inštancie dospel na základe vykonaného dokazovania k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil. Poukázal tiež na to, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemá (nemusí) odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné

alebo boli nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/2005). Súčasne právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať odpoveď na každý argument sporovej strany, z odôvodnenia rozhodnutia musia byť zrejmé všetky pre rozhodnutie podstatné skutočnosti objasňujúce skutkový a právny základ rozhodnutia (II. ÚS 76/2007). O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 378 ods. 1, § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 C. s. p.

7. Rozsudok odvolacieho súdu napadol včas dovolaním žalobca (ďalej aj ako „dovolateľ“) a to z dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p., nakoľko podľa názoru dovolateľa rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky premlčania vzťahujúcej sa na predmetnú vec a jej skutkový stav, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola ešte vyriešená.

8. Dovolateľ uviedol, že odvolací súd nedostatočne preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie pri riešení otázky premlčania právneho nároku uplatneného podanou žalobou. Dovolateľ namietal rozporné tvrdenia súdu prvej inštancie v odseku 10 na strane 7 rozsudku súdu prvej inštancie, pričom posúdenie tejto námietky zo strany odvolacieho súdu ako neopodstatnenej, považoval za porušenie práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti súčasne poukázal na rozpor v hodnotení dôkazov, ktoré vyplynuli z prednesov strán sporu. Návrh na uzavretie zmiery nebol podľa dovolateľa novým dôkazom, pretože táto skutočnosť vyplývala zo zápisnice z pojednávania zo dňa 26. augusta 2006. Uvedenú skutočnosť mal súd pri svojom hodnotení dôkazov zobrať do úvahy, pretože uvedená skutočnosť diskvalifikovala vierohodnosť neskorších vyjadrení žalovaného. Dovolateľ poukázal na námietku týkajúcu sa výpovede svedka T. B., ktorá bola odvolacím súdom vyhodnotená ako neopodstatnená, pričom ju považoval za kľúčovú práve pre zistenie úmyslu účastníkov zmluvy o dielo. Dovolateľ mal za to, že z výpovede uvedeného svedka jasne vyplývalo, aký bol úmysel zmluvných strán, ako zmluvné strany medzi sebou vykladali odsek 7.5 zmluvy o dielo. Súd prvej inštancie žiadnym relevantným spôsobom nevysvetlil, prečo jednoznačné odpovede svedka na položené otázky považoval za nedôveryhodné.

9. Dovolateľ tiež nesúhlasil s názorom súdu prvej inštancie, že ustanovenie odseku 7.5 neupravuje zádržné v pravom zmysle slova, nakoľko podľa jeho názoru jednoznačne hovorilo, že objednávateľ bude odpočítavať 1,5 % zádržné, pričom bolo súčasne irelevantné, kde bude počas záručnej doby zložené. Poukázal na oznámenie žalovaného zo dňa 30. októbra 2015, ktoré bolo prílohou žaloby, a z ktorého vyplývalo, že „zostatok zádržného 25.715,50 Eur je preúčtovaný na účet dlhodobých záväzkov 479002 dňa 31. decembra 2009“. Aj svedok B. v rámci výsluchu k odseku 7.5 zmluvy o dielo uviedol, že „neriešilo sa to viazaným vkladom, ale finančné prostriedky mal mať objednávateľ“. Z uvedeného tak podľa vyjadrenia dovolateľa bolo zrejmé, že sa zmluvné strany správali tak, že uvedenú čiastku považovali za zádržné, ktoré malo zostať v dispozícii žalovaného. Neobstálo preto tvrdenie súdu prvej inštancie, že citované oznámenie zo dňa 30. októbra 2015 v žiadnom prípade nebolo možné považovať za následné správanie strán v zmysle § 266 ods. 3 Obchodného zákonníka. Dovolateľ tiež nesúhlasil s tvrdením súdu prvej inštancie a následne namietal, že odvolací súd sa nevysporiadal s jeho námietkou týkajúcou sa ustanovenia odseku 7.5 zmluvy o dielo, z ktorého vyplývalo, že zádržné malo byť poukazované na viazaný vklad, v dôsledku čoho bola žaloba zamietnutá. Záverom uviedol, že došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu premlčania žalovaného nároku, nakoľko splatnosť žalovaného nároku mohla nastať najskôr uplynutím 60 mesačnej záručnej lehoty, kedy začala plynúť štvorročná premlčacia lehota, nakoľko vyplatenie zádržných prostriedkov bolo viazané na splnenie záručných podmienok. Pokiaľ súd prvej inštancie vec posúdil tak, že splatnosť žalovaného nároku nastala splatnosťou jednotlivých faktúr, kedy malo byť zádržné poukazované na viazaný vklad, išlo o nesprávne právne posúdenie, ktoré nemalo oporu vo vykonanom dokazovaní. Dovolateľ navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu ako i rozsudok súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

10. K podanému dovolaniu sa vyjadril žalovaný podaním zo dňa 13. júna 2019, pričom uviedol, že pre prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p., musí žalobca konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako mala byť otázka správne riešená. Odôvodnenie dovolateľa považoval žalovaný za zmätočné, pričom nekonkretizoval právnu otázku, ktorá mala byť riešená

dovolacím súdom. Poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/106/2018, z ktorého vyplývalo správne formulovanie právnej otázky s poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 C. s. p. Žalovaný ďalej poukázal na to, že už v podanom odpore zo dňa 13. apríla 2016 namietal premlčanie žalovanej pohľadávky, preto nebolo možné obranu žalovaného považovať za účelovú. Pohľadávku žalobcu považoval za premlčanú, pričom súd prvej inštancie sa v odôvodnení rozsudku detailne vysporiadal so všetkými spornými otázkami. Súčasne vyslovil súhlas s rozhodnutím odvolacieho súdu, ktorý správne právne vec posúdil. K tvrdeniam dovolateľa o uznaní záväzku zo strany žalovaného uviedol, že tento záver bol neakceptovateľný a takéto posúdenie zo strany žalobcu nemalo oporu v hmotnom práve. Z návrhu na uznanie záväzku žalovaného nebolo možné vyvodit' samotné uznanie záväzku žalovaného. Uznanie záväzku bolo možné akceptovať len ako výslovný prejav súhlasu a uznania danej pohľadávky, k čomu v žiadnom prípade nedošlo. Vzhľadom na uvedené žalovaný navrhol, aby dovolací súd dovolanie odmietol, prípadne zamietol ako nedôvodné.

11. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.), skúmal prípustnosť a dôvodnosť dovolania (§ 443 C. s. p.).

12. V zmysle § 419 C. s. p., je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, len ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie úspešne napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p.

13. V zmysle § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p., dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

14. V zmysle § 432 ods. 1 a 2 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

15. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 C. s. p., rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 C. s. p.). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 C. s. p., má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C. s. p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí, konkretizuje a náležite doloží, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom právnu otázku zásadného právneho významu, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a ktorá ešte v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola riešená. V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania (uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo/206/2016, sp. zn. 3Cdo/52/2017).

16. Pokiaľ dovolací súd má riešiť právnu otázku, ktorou sa dovolací súd ešte nezaoberal (§ 421 ods. 1 písm. b) C. s. p.), tak je povinnosťou dovolateľa ako procesnej strany a) konkretizovať právnu otázku riešenú dovolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd a b) uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená (uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2017). C. s. p., v tomto smere zaťažuje argumentačnou povinnosťou dovolateľa, a nie dovolací súd. Právna otázka takto dovolateľom v dovolaní

nenastolená a nekonkretizovaná, nemá relevanciu z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p..

17. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 C. s. p., musí ísť - okrem vyššie uvedených podmienok - o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa rozumie tak otázka hmotno-právna (ktorá sa odvíja od interpretácie napr. Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce a podobne), ako aj otázka procesno-právna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení).

18. Pokiaľ však v dovolaní vymedzená otázka, ktorú má podľa dovolateľa posudzovať vo svojom rozhodnutí odvolací súd, nie je právnou otázkou, ale predstavuje skutkovú otázku, nie je splnená podmienka prípustnosti dovolania uvedená v ustanovení § 421 ods. 1 C. s. p., a takúto otázku nie je odvolací súd oprávnený vo svojom rozhodnutí riešiť.

19. Z obsahu s vecou súvisiaceho súdneho spisu vyplýva, že dovolateľ za právnu otázku dosiaľ neriešenú odvolacím súdom považoval premlčanie žalovaného nároku, keď v danej veci mal odvolací súd nesprávne právne vec posúdiť, pretože podľa dovolateľa mohla splatnosť žalovaného nároku nastať najskôr uplynutím 60 mesačnej záručnej lehoty, kedy začala plynúť štvorročná premlčacia lehota, nakoľko vyplatenie zadržaných prostriedkov bolo viazané na splnenie záručných podmienok. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, a teda že splatnosť žalovaného nároku nastala splatnosťou jednotlivých faktúr, kedy malo byť zádržné poukazované na viazaný vklad.

20. Ohľadom vyššie vymedzenej otázky, ktorú dovolateľ považoval za odvolacím súdom dosiaľ neriešenú právnu otázku, odvolací súd uvádza, že aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 C. s. p., musí ísť o otázku právnu (teda nie o skutkovú otázku). Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (uznesenie NS SR sp. zn. 1 Cdo 222/2009 z 26. 02. 2010). Nesprávne právne posúdenie pritom môže byť odvolacím dôvodom len vtedy, ak bolo rozhodujúce pre výrok napadnutého rozhodnutia.

21. Dovolateľ ako právnu otázku v predmetnom spore označil otázku premlčania žalovaného nároku. Dovolateľom vymedzenú otázku však odvolací súd nepovažoval za zrozumiteľnú a náležite konkretizovanú tak, ako vyplýva z ustanovenia § 432 C. s. p., Dovolateľ skonštatoval, kedy podľa jeho názoru mala začať plynúť premlčacia lehota v danom prípade, a vyjadril nespokojnosť s konštatovaním súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu. Z uvedeného však odvolaciemu súdu nebolo zrejmé, akú konkrétnu otázku dosiaľ neriešenú odvolacím súdom mal dovolateľ na mysli, resp. čo malo byť predmetom odvolacieho prieskumu. Dovolací súd v tejto súvislosti uvádza, že povinnosťou dovolateľa kvalifikovane zastúpeného advokátom pri vymedzení odvolacieho dôvodu je v prípade dovolania prípustného podľa § 421 ods. 1 C. s. p., uviesť právne posúdenie odvolacieho súdu, ktoré považuje za nesprávne, konkretizovať, ako podľa jeho názoru mal odvolací súd konkrétnu právnu otázku správne vyriešiť, a zároveň, ak má byť dovolanie prípustné, musí dovolateľ sformulovať právnu otázku, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu nebola vyriešená.

22. Pri prejednaní dovolania môže odvolací súd vychádzať iba z obsahu dovolania, resp. z predloženého súdneho spisu a nemôže nahrádzať pasivitu dovolateľa a vytvárať namiesto neho vlastnú právnu argumentáciu vyvodením z možnej nespokojnosti dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, ktorej správnosť alebo nesprávnosť by mala byť podrobená odvolaciemu prieskumu. V takom prípade by totiž odvolací súd uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý odvolací prieskum priečiaci sa nielen koncepcii právnej úpravy dovolania v C. s. p., ale aj princípu rovnosti zbraní a kontradiktórnosti konania, keďže rozhodnutie odvolacieho súdu by bolo založené na iných skutočnostiach, ako boli

tvrdené dovolateľom a ku ktorým mal možnosť vyjadriť sa žalovaný ako protistrana vo svojom vyjadrení k dovolaniu. Dovolací súd nie je tretou inštanciou a dovolanie nie je koncipované ako ďalší riadny opravný prostriedok. Preto platí, že odlišný pohľad dovolateľa na správnosť rozhodnutia odvolacieho súdu bez vymedzenia právnej otázky, nemôže zakladať prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 C. s. p.

23. Súčasne však dovolací súd dopĺňa, že dovolateľom vymedzená otázka nebola otázkou právnou, nakoľko sa neodvíjala od interpretácie hmotno-právneho alebo procesno-právneho predpisu. Uvedená otázka bola otázkou skutkovou, pretože sa odvíjala z výsledku riadne vykonaného dokazovania, v ktorom okresný súd na základe predložených listinných dôkazov a výpovedí strán sporu a svedkov skúmal začiatok plynutia premlčacej lehoty. Súčasne dovolací súd uvádza, že aj samotným dovolateľom vymedzená otázka nepoukazovala na konkrétne ustanovenie právneho predpisu, z ktorého by dovolateľ dôvodil opodstatnenosť dovolania, ale sa vzťahovala na vecnú správnosť právnych záverov súdu prvej inštancie, z ktorých vyvodil uplynutie premlčacej lehoty. Z obsahu celého dovolania jednoznačne vyplývala nespokojnosť žalobcu so závermi súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu, ktorá skutočnosť však nezakladá prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p. Uvedenému záveru odvolacieho súdu nasvedčuje aj samotný obsah dovolania, v ktorom dovolateľ poukazoval na rozpor v hodnotení dôkazov, ktoré vyplynuli z prednesov strán sporu. Tiež namietal, že súd prvej inštancie pri hodnotení dôkazov nebral v úvahu návrh na uzavretie zmiernosti podaný zo strany žalovaného, z obsahu ktorého žalobca vyvodil, že žalovaný uznal dlh, ktorý bol predmetom sporu. Dovolateľ hodnotil aj výpoveď svedka T. B., pričom nesúhlasil s tým, ako súdy posúdili jeho výpoveď. Dovolací súd pritom poukazuje na ustanovenie § 442 C. s. p., v zmysle ktorého je dovolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd a sám dokazovanie nevykonáva, z čoho vyplýva, že skutkový stav veci zistený odvolacím súdom nepodlieha prieskumu v dovolacom konaní. V dovolacom konaní preto dovolací súd nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, pretože nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu), nakoľko v dovolacom konaní je dokazovanie vylúčené. Dovolaním sa preto nemožno domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie a ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Z obsahu s vecou súvisiaceho súdneho spisu vyplýva, že odvolací súd vo svojom rozhodnutí, potvrdzujúcim rozhodnutie súdu prvej inštancie, vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie. Základnými odvolacími námietkami žalobcu (ktoré nepredstavovali nové skutočnosti) sa odvolací súd zaoberal napriek tomu, že už rozhodnutie súdu prvej inštancie dalo odpovede na uplatnené námietky žalobcu. Súdy oboch inštancií v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedli rozhodujúci skutkový stav veci, primeraným spôsobom opísali priebeh konania, výsledky vykonaného dokazovania a citovali právne predpisy, ktoré aplikovali na daný prípad a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Zároveň sa odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia vysporiadal aj s relevantnými odvolacími dôvodmi uplatnenými žalobcom v odvolaní, ktoré boli podstatné a rozhodujúce (kľúčové) pre rozhodnutie odvolacieho súdu. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska proti Švajčiarsku, rozhodnutie ESĽP z 29. apríla 1993, séria A, č. 254-B). Podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky odôvodnenie rozhodnutia nemusí dať odpoveď na každú námietku, pripomienku či poznámku strany sporu, ktorá ju nastolila. Postačujúce je, aby reagovalo na podstatné a relevantné argumenty účastníka konania a aby mu dalo jasnú odpoveď na riešenie konkrétneho právneho problému, resp. ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa odpoveď práve na tento argument (II. ÚS 410/06).

24. Vzhľadom na vyššie uvedené, keďže dovolací dôvod podľa § 432 ods. 1 C. s. p., uplatnený dovolateľom vo vzťahu k námietke o nesprávnom právnom posúdení veci, nie je vymedzený spôsobom predpokladaným v ustanovení § 432 ods. 2 C. s. p., dovolací súd dovolanie žalobcu podľa § 447 písm. f) C. s. p. odmietol.

25. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov odvolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.; § 453 ods. 1 v spojení s

§ 262 ods. 1 C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p).

26. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné dovolanie.